

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینلکی یانده کی داتره

استانبول بورسی :

استانبولده ، آنقره جاده سنده ۸۷ نومروده
داڭه مخصوصه

حیات

هپانه دامامیه ... ربابه دها هپانه حیات قاتالم

نسخه هپانه ۱۵ غرورده

سنة لکی پوسته ایله ۷.۵ لیرا .
(اجنئی مملکتلر ایچین ۷.۵ دولار)

ایونه وعلان ایشلری ایچین استانبول بورسه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

صافی : ۶۳

آنقره ، ۹ شباط ، ۱۹۲۸

۳۳ مجلی جلد

تنصر حادثه سی و حرث بحرانی

بروسه آمریقان مکتبده کی صوک « تنصر حادثه سی » افکار عمومییه اوزرنده درین بر ایز براقدی و متفکر لر مزی بو مسئله اوزرنده دوشونمکه سوق ایتدی . غزته لده ، مجموعه لده « اجنئی مکتب لری نك مضر تاثیراتی » حقنده یازیلر یازیلدی ؛ کنج لر آراسنده خریستیان میسیونر لرینه قارشى مدافعه تشکیلاتی یاقمق آرزوسى بلردی ؛ خلاصه ، تورک جمعیتی و جدائی رنجیده ایدن بو « تنصر » حادثه سینه قارشى نفرت و انفعالی شدتلی بر صورتده کوستردی . « ملی شعور » ک بو « فوری » عکس العملی ، عجب « دینی بر تعصب » ک نتیجه سی میدر ؟ یوقسه ، تورک جمعیتی و اونک منور صنفی ، بو حادثه ده « ملی تساند » ی بوزمغه معطوف بر « سوء قصد » موجود اولدیغنی کوردیکی ایچونمی بو قدر هیجان کوستردی ؟ « تنصر » حادثه سنک اک « حراندیش » انسانلری بیله او قدر قوتله تهییج ایتدیکنی کوردکدن صوکر ، برنجی احتماله امکان ویرمک معناسز اولور . « حیات » ک کچن هفته کی مصاحبه سنده ، امضاسنی قویمه سنک مناسبتی آ کلا یامادیم آرقاداشمز ، مجرد اولارق آلندینی تقدیرده بووقعه نك « برقاج فردک مسلمانلق جامعه سندن چیقهرق خریستیانلق جامعه سینه کیرمه سی » ندن عبارت اولدیغنی سویلیور . بنجه حادثه ، دها صریح اولارق « برقاج فردک تورکلک جامعه سندن چیقهرق آمریقان جامعه کیرمه سندن » باشقارشی دکدر . بونک باشلیجه عاملی اولارق « مملکت مزده کی اجنئی مکتب لری » کوسترمک ده ، بنجه ، سطحی بر مشاهده در ؛ تورک چوجوقلری نك او جنس مکتب لری نیچون سنه دن سنه ده دها فضله دولدوردقارینی ، و مملکتک سیاسی ، حرثی ساحه لده کی رهبر لری نك چوجوقلری نه نیچون اویا بانجی محیط لده کوردیکمزی دها درین بر صورتده تحلیل ایتمه لی یز . تورک جامعه سنک

استناد کاغنی تشکیل ایدن « ملی تساند » باغ لری نك ، اوزون سنه لر دن بری ، مختلف عامللر تاثیر یله ، یاواش یاواش چوزولدیکی بو کون بر واقعه در ؛ او واقعه نك چوق اهمیتیز بر تظاهر ندن عبارت اولان « تنصر حادثه سی » کبی نه قدر واقعه لر وارک ، تورک جمعیتی ایچون اوندر دها مضر اولدینی حالده حالا کوزمزه چار پیور . تورک حرثی ، تورک محیطی « بابا غنی » کورده رک غرب مدینتی ایچنده اریمه یی آرزو ایدن ، « عصر یله شمه » یی « ملی شخصیت » دن تجر دده بولان و بونی « اک علمی واک » اوروپائی بر تلقی عدا ایدن « لووانتهن » تورکلرک عددی ، بو تنصر ایدن قیزلر کی برقاج کشیدن می عبارتدر ؛ فی الحقیقه بونلر کندی حرکت لری نك تمامیه « ملی » حتی « ملیت پرورانه » اولدیغنی بیله ادما ایدم بیلرلر ؛ لکن بو تنصر ایدن قیزلر ده ، « پروتستان اولقله » دها « مدنی تورک » اولدق لری ادما ایتیمورلری دیر سکز ؟ کنیدیلرینه هجوم ایده نلری « مدینتسز لکه تعصبه ، جهالتله » اتهام ایتیمورلری صائیر سکز ؟ ایشه ، بو اعتبارله ، مسئله یی ساده جه « اجنئی مکتب لری نك مضر بر تاثیر » عدا ایتمکه قالمایارق ، خسته لنی دها درین و دها شامل بر کوزله تدقیقه چالیشهلم .

اولیه صانیورم که بر کون تورک جمعیتی چوق دهرین و چوق قوتلی بر « حرث بحرانی » کچیریور . « قرون وسطائی » اسلام مدینتی داتره سندن چیقهرق « عصری مدینت » داتره سینه کیرمک ضرورت حیاتیه سنده اولان جمعیتیزک « تنظیمات » دن بری کچیرمکه اولدیغنی بو « بحرانی » بوکون آرتق « اعظمی » درجه یه کلشدر ؛ و بویه اولماسی ده ضروریدی . « تنظیمات » و « مشروطیت » دور لری نك ، « اسکی قیمت » لری ییقمه دن اونلرک یاننده « یکی قیمتار » یار اتمق شکنده تجلی ایدن « تلفیقچی » سیاستلری ، جمهوریت تورکیه سنده آرتق دوام ایده مزیدی : « نظامی محکمه » نك یاننده

« شرعی محکمه » ، « مکتب » ک قارشیسنده « مدرسه » ، « ملی حاکمیت » ک فوقنده « فتوا » حاکمیتی ، خلاصه « ده موقراسی » له « نه او قراسی » ، تالیف نه امکان اولمایان متضاد مفهوم لردی ؛ اقتصادی ضرورتلر تاثیر یله شهرلی قادین حیاته قاریشمق مجبوریتنده قانجه ، « یزاس - ایران » مدینت لری نك یادکاری اولان « حرم » ، ایسترایسته مز ییقیا لجدی ! جمهوریت تورکیه سی بو ضروری و حیاتی انقلاب لری سرعتله تماملادی ؛ واسکی قیمت لری ، اسکی عنعنه لرک آتی برانهدامنه شاهد اولدق . آرتق بوییقیا لان قیمت لری رینه یکی قیمتار اقامه ایتمک ، « اجتماعی تساند » یی « عصری » اساسلر اوزرینه یکیدن قوتلندیرمک ، جمعیت « یکی بر مفکوره » ، « یکی بر استقامت » ویرمک ضرورنی قارشیسنده ایدک . بوتون عصری ده موقرات ملت لری کی ، بزده ، « ملی حرث » و « ملی مفکوره » یه استناد آیکی تورک جمعیتک اساسلری نی قورمق ایسته دک . مملکتک متفکر لرینه ، فیلسوف لرینه ، مرید لرینه چوق آغیر بروظیفه دوشمشدی ! حالبوکه بو صنف ، بو ایشی یاپه بیله جک قدرتده دکلدی . بوخزین وضعیت قارشیسنده ، « حیات » ، اجتماعی ساحه لده « یکی قیمت » لر قویه بیله جک بویوک دماغلرک یتیشمه سنی بکله یه میه جکی جهتله ، « نظریه » یی بکله مه دن یورودی . معاصر اوروپا جمعیت لری نك مؤسسه لرینی و « قیمت » لرینی - آرا ده کی اجتماعی شرط لری نك تخالفی سببیه یالکیز « شکلی » بر صورتده - آلمغه چالیشدق . « انقلاب مزی تمام لامق ایچون ، آرتق عرب حرف لری نه ده آتهرق لاتین حرف لری نی آلمق » ایسته یلر ، ایشه بو « شکل پرست » لکک اک صریح بر نمونه سیدر لر ؛ اونلر ، بو صورتله ، « قرون وسطانک صوک بقیه سندن » ده قورتولارق « تمامیه عصری » بر حال آلا جغمزی امید ایدییورلر ؛ دوشونمورلر که بزی آوروپا دن ایران اک بارز فرق « ذهنیت » و « منطق » فرقیدر ؛ « دوشونمه » و « چالیشه »

- عمدا مين بگه -

بوقيز کيم ؟

برکنج قيزک کوزلری باقازمی برارککی ؟
بوقيزله قونوشماسام برلظه داهای
ديه دوشوندى کنج ار ، سوردی آخی همن ،
اوزاقلردن سسله ندی :
— قال کويگده قوزوم سن !

آيک قيزيل ايشيني آلتنده يولدن آقدى ،
قيزده ، کنجک آردندن ، کوزياشلى برراقدی !

کيجه ، بوتون نفرلر سونکوسى بيليور ،
بوشلغه بر تورکونک بسته سى سرپيليور !
بوتورکو ، کوراوغلنک يانيق ، ايجلي تورکوسى ،
کاه ألى ، حزنى ، کاه سونجلى تورکوسى ،
انسان وورولور کي اولوبور تا .. جانندن :

قيرآت کويوکنده ، دوشمايه قاننده

موره م دولوب شالوار ايصلا مالميرا
سانکه دالمش دیکله يور بوتورکويي آنکين قبر ،
آي بولوطر ايجنده بر باورو کي صاقلی ،
يوزى برکايين کي سانکه آلتين دوواقلی !
« بش قاناد » داغلي آشيور اوکنج ينه ،
آتنک نال سسلى کيجه نك آنکينه

ظفرک طونج سسندن طونج ميخلرى ووروبور ،
مغلوب دوشمان صوكد دفعه موضعه قودورورور !
برقاچ کولکه ، آتلى نك کسک ايجين بولى ،
طوتوبورلر بر آنده بو يولک صاغ ، سولى !
بر طباخه سداسى ، آرقادن برده بومبا ،
بوکا جواب ويريبور قارشیده کی قوجا داغ !
کنج آتندن آنلايوب طباخه بوشالتيور ،
قعبه دوشمان آتيور ، دهليقاني آتيور !
فقط ياندن دوشمايه شيمدى سلاح آنان کيم ؟
امداده کلش کي قورشونلر بوشالتان کيم ؟
آز سوکرا کنج نفرک قالمايور نك دوشمانی ،
آتنک دورت نال سسى ايکله يور دورت يانی !

صباحله ين بو يولدن کجوب بر لحظه دوران
اوردوده کی نفرلر کوروبورلر : يوزى قان
کوکسى قان ، آنده کی سلاحي قان ، برقيزى !
بوقيز کيم ؟ هانکي کويک أک سويلى بيلديزى ؟
کيمه بوني بيلمه يور ... دوشمايه آتمش سلاح ،
عجاوورولورکن ديمشيدر : آنام .. آم .. آم ..

اگر او دهليقاني بوردن کجره تکرار
- اطرافنى آليرکن قيزک کچن بولجیلر -
آکلایاجق بو کيجه امدادينه قوشان کيم ؟
بلکه ده ايکله يه جک :

— بو نم مجهول « يار » م ا

محمد فاروق

کيجه نك پرده سنى بوسس آنسرين ده لى !
ايجديکي صوبى همن برراقدی دهليقاني ،
باقيندى اطرافنه بر لحظه جانلى جانلى !
ينه سوکسز بر سکون .. سوکرا دوشن بريلديز ،

غربته طيغت

کولکه سز اووالر بر قيزيل تارلا ،
داغلر قينالامش يانيق اوتلرله .
سيسلر آلتنده باشلى صاقلی ،
برکايين کييدر تللى دوواقلی .

داغلرده آييران سه ويشلری ،
ياسلره دوشورن کولکي شلری !
باش باشه ويرمشدر سکزاون سکود
ويريبور بوجوشقون دره يه اوکود :

حياتک سسى وار چاغلايشنده ،
فانيلاک هيچفير آغلايشنده .
خلقنک سربنه ايرن دره لر ،
هردرده تلى ويرن دره لر !

اورايه بورايه سه ريلمش چاملر ،
آلته زومروdden ايشيقلر داملار .
روزکارلر چاملرده صنعتکار اولور ،
اک کوزه ل بسته يي اوراده بولور .

قيوريم قيوريم بولر ينه بريلان ،
يوکله لوب کوروش سينوب قايب اولان
بواخه خطرلدر حسرتک ايزى ،
بکله يور سيلين ارجنده بزي !

حسن على

دوداغنى اوينا توب برشى سويله دى کنج قيز :
— سنده بر باطلانساک آ ..

باقوب صوصدى کنج نفر ،
نالر سويله دى قيزه کوزلردن طاشان فر !
— اولماز .. ديرکي قيزي بافيلريله سوزدى ،
سوکی يولنده بو قيز غالبا گورگوسزدی !

آفتانمک قارا کلنى آچاليرکن سولره
طوب ، توفنک سدالری سينمشدى قويتولره !
« کديز » بر شريد کي قيرده اوزايدوردی ،
هافتالردر ، آيلردر قاوغاي آکيوردی !
آي شيمدى قورويوردی گوکلره قيزيل رطاق ،
گوك يوزى بو سويلى آيه انگين بر ياتاق !
صالقيلر کي بر بر باريلدايور بيلديزلر ،
سوکرا بر بومباسى .. سوکرا ايکله ين روزکار !

قارا کلقله بويون داغلر بگزه يور ديوه ،
داها ککينلک ويروب باغرنده کی آله وه
آي گيتدکجه قارشیکي تپه دن يوکله ليور ،
فونده لرك ايجدن دورت نال سسى گليور !
برگولکه ايله رله يور يولده سوروب آخی ،
ايکله ييور نال سسى يرك برقاچ قاتی !
بو ، ييرى باشلرده دهليقاني بر نفر ،
ييرتيور قارا کلنى کوزلردن طاشان فر !
آزاده بر داورانوب آلتنده کی سلاحه
ماهورلايوب آتى اوچويور قرارگاهه !
کيم بيلير قاچ ساعتدر آشيور اوزون يولر ،
قرارگاهه کيديلن يول اوستنده برکوي وار .
کويک توزلى يولنده ، کنج ، آتيله قايديور ،
آي کوکدن داملا داملا ايشيني يايديور !

بردنبره آت نورکدى .. وارميدى بر آغريسي ؟
آتمک گوزى بو بودى .. قيميلدايى صاغريسي !
قولاقلرى ديكيلدى ، آز اوينا دى يله سى ،
صاغنده به ليرمشدى چونکه برقيز کولکه سى !
.. بو کولکه يي گورن آت مونشلىدى آنسرين ،
کوکده تازه به ايرن برقاچ صالقيم بيلديزک
ايشيغله سوسله ن يله سى سارقدى ينه ،
کوزه ل آت بر آز سوکرا کلدى اسكى حاله !
دهليقاني ده همان کوزلريني قالديردى ،
کوزينک ايشيني بو کولکه يه دالديردى !
اوده ايلک توكجه اورکدى ، قلبى چارپدى اولمک ده ،
ايچي خلجان دولدى نام يولنک سوکنده !

بو کولکه ، قيز کولکه سى .. آلتنده بر باقراج واردی ،
باشنده ايشيق ووران آلتين کي صاچ واردی !
کوزلرنده آيدن ده بارينيلی بر ايشيق ...
کيمدر بو يول اوستنده کزه ن نازلى صارماشيق ؟
کنج نفر کوزلريني صارى باقراجه آتدی ،
قيز تازه آلريله باقراجنى اوزاتدی !
آتمک کنج سواريسى ديكدى اوني آغرينه ،
کوزلريله دالمشدى کويک بوکنج قيزينه !
بردنبره اوزاقلدن بر سلاح سسى کلدى ،